

SAMÞYKKT

um fráveitur og rotþrær í Bláskógabyggð.

I. KAFLI

Almennt.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir um fráveitu í Bláskógabyggð og nær til allra fasteigna, íbúðarhúsnæðis, sumarhúsa, stofnana og atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu. Samþykktin nær til allra fráveitna, þar með talið mannvirkja sem reist eru til meðhöndlunar eða flutnings á frárennsli, svo sem rotþróa, annarra hreinsivirkja, set- og sandskilja, fellitanka og olíu- og fitugildra. Jafnframt skulu uppfyllt ákvæði reglugerða um fráveitur og seyru; reglugerðar nr. 982/2010 um fráveitur sveitarfélaga, reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólp, reglugerðar nr. 799/1999 um meðhöndlun seyru, reglugerðar nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns og reglugerðar nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns. Þá skulu uppfyllt ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

Samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, hefur heilbrigðisnefnd Suðurlands eftirlit með framkvæmd verkefna samkvæmt þessari samþykkt. Sveitarstjórn heldur skrá yfir rotþrær og settanka og færir staðsetningu þeirra á skipulagsgögn sveitarfélagsins. Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum framkvæmd verkefna samkvæmt þessari samþykkt. Þannig hefur sveitarstjórn falið Umhverfis- og tæknisviði uppsveita bs. að standa að hreinsun, verkun og förgun seyru samkvæmt auglýsingu um staðfestingu samþykktar fyrir byggðasamlagið Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. nr. 35/2022. Þeir aðilar sem sjá um hirðu og meðhöndlun seyru skulu hafa til þess tilskilin starfsleyfi í samræmi við reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Jafnframt skal losunar- og hreinsitækni vera í samræmi við reglur heilbrigðisnefndar.

II. KAFLI

Fráveitur og holræsalagnir.

2. gr.

Bláskógabyggð starfrækir fráveitur í Laugarási, Laugarvatni og Reykholti. Sveitarsjóður kostar rekstur þeirra og framkvæmdir við þær. Sveitarstjórn ákveður framkvæmdir við fráveitur og veitir árlega fé á fjárhagsáætlun sveitarsjóðs til reksturs og framkvæmda við þær. Bláskógabyggð getur tekið að sér fráveitur á öðrum svæðum í sveitarfélaginu. Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum rekstur og framkvæmdir við fráveitur sveitarfélagsins, að hluta til eða öllu leyti.

3. gr.

Fráveiturnar veita fráveituvatni sem getur verið húsaskólp, iðnaðarskólp, ofanvatn, frárennslisvatn hitaveitu, kælivatn og ræsisvatn um fráveitulagnir frá byggð til viðtaka. Einföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni saman í einni fráveitulögn en tvöföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni í tveimur aðskildum fráveitulögnum. Sveitarsjóður á allar holræsalagnir fráveitu, útrásir, stofnræsi, götuholræsi, ofanvatnsræsi í götum og opnum svæðum og götufræræsi að fræsnum húseigna. Enn fremur allan fráveitubúnað, brunna, niðurföll, hverfisrotþrær, dælustöðvar og hreinsistöðvar. Engum er heimilt að leggja fráveitulögn í aðalfráveitu nema með leyfi sveitarstjórnar og er mönnum skylt að lúta í einu og öllu fyrirmælum um gerð og legu fráveitna. Allar lagnir svo og frágangur skulu vera í samræmi við gildandi staðla á hverjum tíma.

4. gr.

Þar sem fráveita sveitarfélagsins nær til skal húseigendum séð fyrir götufráræsi frá götuholræsi að heimæðum húseigna. Þar sem fráveitan liggur um lóðir skal séð fyrir tengigreini á holræsalögn. Framkvæmdasvið sveitarfélagsins, eða sá aðili sem falin hefur verið framkvæmd og rekstur fráveitna, ákveður legu götuholræsa og tengigreina.

5. gr.

Húseigendum sem eiga húseignir við vegi eða opin svæði þar sem fráveita sveitarfélagsins liggur er skylt að leggja á sinn kostnað fráræsi frá húseignum sínum og tengja þau við fráveituna. Þegar lögð er tvöföld fráveita skulu húseigendur halda skólpi aðskildu frá ofanvatni og bakrennslisvatni hitaveitu. Að öðru leyti er bent á ákvæði reglugerðar um fráveitur og skólp nr. 798/1999.

6. gr.

Þegar ekki er unnt að ná nægilegum halla á fráræsi húseignar að fráveitu sveitarfélagsins skal húseigandi leiða fráveituvatn frá húseigninni að rotþró eða safnbrunni þannig staðsettum að hægt sé að veita fráveituvatni frá honum í fráveitu sveitarfélagsins. Hafi fráveita ekki verið komin þegar húseign var byggð skal húseigandi kosta og tengja fráveitu húseignar sinnar við fráveitu sveitarfélagsins eftir að hún hefur verið lögð.

III. KAFLI

Rotþrær.

7. gr.

Þar sem fráveita sveitarfélagsins nær ekki til skulu húseigendur leiða fráveituvatn frá fráræsum húseigna um rotþrær og siturleiðslur. Húseigandi kostar niðursetningu og annan frágang rotþróa og lagna svo og viðhald þeirra en sveitarstjórn getur sett sérstakar reglur um stuðning við framkvæmdirnar. Rotþró skal samþykkt af byggingarfulltrúa. Gerð og hönnunarforsendur rotþróar er háð samþykki heilbrigðisnefndar í samræmi við leiðbeiningar Umhverfisstofnunar. Hverja rotþró skal hreinsa og losa eftir þörfum samkvæmt nánari ákvæðum samþykktar þessarar. Hreinsun fer fram á vegum Bláskógabyggðar og annast Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. hreinsun auk verkunar og förgunar seyrur og skal heilbrigðisnefnd hafa eftirlit með framkvæmd verkþátta. Heilbrigðisnefnd ákveður verktilhögun og annað sem skiptir máli til að tryggja að góður árangur náist. Hreinsun er háð starfsleyfi í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Bláskógabyggð er heimilt að fela öðrum aðilum framkvæmd hreinsunar.

IV. KAFLI

Uppsetning og framkvæmd fráveitu og rotþróa.

8. gr.

Þegar tengja skal fráveitu húseigna við fráveitu sveitarfélagsins eða veita fráveituvatni frá þeim um rotþró skal sækja um það til byggingarfulltrúa sveitarfélagsins á þar til gerðum eyðublöðum. Umsóknir skulu undirritaðar af húseigendum eða fullgildum umboðsmönnum þeirra ásamt pípulagningameistara þeim sem verkið á að vinna. Umsóknum skulu fylgja teikningar af fráveitulögnum húsa og lóða og fráveitum frá húseignum sem tengja á fráveitu sveitarfélagsins. Umsóknum um rotþrær skulu fylgja teikningar sem sýni gerð þeirra, stærð og staðsetningu og siturleiðslur að viðtaka auk teikninga af fráveitulögnum húsa og lóða. Rotþró skal valin þannig staður að auðvelt sé að komast að henni með tæki til hreinsunar, sbr. 12. gr. samþykktar þessarar.

9. gr.

Teikningar skulu fylgja almennum reglum um hönnun fráveitulagna í húsum, sbr. byggingarreglugerð og byggingarskilmála. Allt efni skal standast kröfur um efni og vinnu sem gerðar eru á hverjum tíma.

10. gr.

Byggingareftirlit sveitarfélagsins skal hafa eftirlit með því að fráveitulagnir frá húseignum séu lagðar samkvæmt samþykktum teikningum. Áður en lagnir eru huldar skal einnig taka út og viðurkenna fráveitu frá húseignum og tengingar þeirra við fráveitu sveitarfélagsins eða rotþrær.

11. gr.

Eigendum fasteigna er skylt að hlíta því að lagnir fráveitu sveitarfélagsins séu lagðar um lóðir þeirra eða lönd og fram fari á þeim nauðsynlegt viðhald og hreinsun. Bláskógabyggð er skylt að halda raski í lágmarki og ganga snyrtilega um og færa allt til fyrra horfs eins og við verður komið.

12. gr.

Húseigendum er skylt að halda vel við fráveitulögnum húseigna sinna og gæta þess að þær stíflist ekki. Óheimilt er að láta í fráveitu sveitarfélagsins, spilliefni, hvers kyns olíur, bensín, lífræn leysiefni eða annað það sem skemmt getur eða truflað rekstur fráveitukerfisins. Um mengunarvarnir fer samkvæmt ákvæðum laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998, og reglugerða.

Iðnaðarskólp sem veitt er í fráveitu sveitarfélagsins skal forhreinsað og getur sveitarfélagið sett fram viðmiðunarmörk vegna þess til að tryggja að tilskilin markmið náist, sbr. lið C í viðauka I með reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp.

13. gr.

Þar sem hætta er á að fráveituvatn frá fráveitu sveitarfélagsins flæði til baka um fráræsislagnir frá húseigendum vegna vatnsborðsriss af völdum ofanvatns skulu húseigendur koma fyrir sjálfvirkum flóðlokum við gólfniðurföll.

V. KAFLI

Gjaldtaka.

14. gr.

Sveitarfélagið skal innheimta stofngjald vegna tengingar og lagningar frárennslislagna frá heimæðum húseigenda við holræsakerfi sveitarfélagsins. Gjaldið skal ákveðið í gjaldskrá sem sveitarstjórn setur og birtir í B-deild Stjórnartíðinda í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og ákvæði laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

15. gr.

Af þeim fasteignum í Bláskógabyggð sem liggja við vegi, götur eða opin svæði og tengjast fráveitulögnum sveitarfélagsins skal árlega greiða fráveitugjald og skal því varið til þess að standa straum af kostnaði við fráveitu sveitarfélagsins. Álagningarstofn fráveitugjalds skal vera fasteignamat húsa, mannvirkja, lóða og landa, samkvæmt lögum um skráningu, merki og mat fasteigna nr. 6/2001. Sé ekkert mannvirki á lóð greiðist ekki fráveitugjald.

16. gr.

Fráveitugjald greiðist af skráðum eiganda fasteignar ef um eignarlóð er að ræða en af leigutaka ef um leigulóð er að ræða og bera þessir aðilar ábyrgð á greiðslu gjaldsins. Gjald þetta skal ákveðið með sérstakri gjaldskrá sem sveitarstjórn setur og birtir í B-deild Stjórnartíðinda í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og ákvæði laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna. Fráveitugjaldið má taka fjárnámi og má gera fjárnám í hinni skattskyldu eign án tillits til eigendaskipta. Nýtur fráveitugjaldið lögveðréttar í lóð og mannvirkjum næstu tvö ár eftir gjalddaga með forgangsrétti fyrir hvers konar samningsveði og aðfararveði.

17. gr.

Sveitarstjórn er heimilt að nýta sér heimild í V. kafla laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna um niðurfellingu eða lækkun til tekjulitilla elli- og örorkulífeyrisþega.

18. gr.

Fyrir hreinsun og tæmingu á rotþró og förgun seyru skal húseigandi greiða árlegt rotþróargjald sem standa skal undir kostnaði við verkið. Gjald þetta skal ákveðið með sérstakri gjaldskrá í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, með síðari breytingum, sbr. og ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Sveitarstjórn setur og lætur birta gjaldskrána í B-deild Stjórnartíðinda. Rotþróargjald hvers árs skal innheimt á sama hátt og fasteignagjöld til sveitarsjóðs Bláskógabyggðar. Heimilt er að innheimta aukagjald af þeim húseignum þar sem um óvenjumikinn kostnað er að ræða við hreinsun og tæmingu, s.s. vegna barkalengdar, endurkomu o.s.frv., eða þegar um sérstaka rotþró við útihús er að ræða. Gjald þetta má þó aldrei vera hærra en svo að nemi sannanlegum kostnaði við verkið.

Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. annast alla meðhöndlun seyrur í sveitarfélaginu, þ.e. seyrulosun úr rotþró, ásamt flutningi, verkun og afsetningu. Heilbrigðisnefnd Suðurlands annast eftirlit með starfsemi. Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum aðilum meðhöndlun seyrur. Meðhöndlun seyrur er háð starfsleyfi heilbrigðisnefndar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

VI. KAFLI

Losun seyrur og setefna.

19. gr.

Losun seyrur og setefna skal að öllu jöfnu framkvæmd þriðja hvert ár við heimili og fimmta hvert ár við sumarhús. Rotþrær fyrirtækja og annarra fasteigna en íbúðar- og sumarhúsa sem greiða rotþróargjald eru hreinsaðar á þriggja ára fresti. Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. hefur yfirstjórn með verkinu og skal vera tengiliður og sjá um samskipti við þá aðila sem annast verkefnið á hverjum tíma, í samráði við heilbrigðisnefnd Suðurlands.

20. gr.

Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. sendir út tilkynningu árlega um hvenær seyrulosun fari fram. Sérhverjum húsráðanda er skylt að sjá til þess að aðgengi fyrir losunaraðila sé gott að rotþró og settönkum. Heimil er notkun viðurkenndra gerla og ensíma til að auka virkni rotþróa.

VII. KAFLI

Málsmeðferð og gildistaka.

21. gr.

Heimilt er að kæra stjórnvaldsákvarðanir samkvæmt samþykkt þessari til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðalindamála, sbr. XVIII. kafla laga nr. 7/1998 um hollusthætti og mengunarvarnir.

Hafi íbúar fram að færa kvörtun vegna fráveitumála eða seyruhirðu skal koma henni á framfæri við fulltrúa sveitarfélagsins, Umhverfis- og tæknisvið uppsveita bs. eða Heilbrigðiseftirlit Suðurlands.

22. gr.

Um brot á samþykkt þessari fer samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

23. gr.

Samþykkt þessi var samin af sveitarstjórn Bláskógabyggðar og samþykkt 22. janúar 2025. Samþykktin staðfestist hér með skv. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og samkvæmt 10. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna, til þess að öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi samþykkt nr. 262/2008 um fráveitur og rotþrær í Bláskógabyggð.

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytinu, 27. júní 2025.

F. h. r.

Erla Arnardóttir.

Trausti Ágúst Hermannsson.

B deild - Útgáfudagur: 14. júlí 2025